

Universiteti "Ukshin Hoti" Prizren

Fakulteti i Filologjisë

PROGRAMI MËSIMOR						
Niveli i studimeve	Bachelor	Programi	Gjuhë e letërsi shqipe	Viti akademik	2022/2023	
LËNDA	Leksikologji e gjuhës shqipe -I-					
Viti	2	Statusi i lëndës	obligative	Kodi	ECTS kredi	5
Semestri	3					
Javët mësimore	15	Orët mësimore		Ligjërata	Ushtrime	
					2	2
Metodologjia e mësimit	Lënda e <i>Leksikologjisë</i> -I- do të zhvillohet në 2 orë ligjërata dhe 2 orë ushtrime në javë. Do të përdoren metodat frontale dhe ndërvepruese, si ajo e bashkëbisedimit, e komentimit dhe vlerësimit, e argumentimit, e analizës dhe e sintezës. Studentët udhëzohen të përdorin literaturë shkencore dhe të debatohet për to. Secili nga studentët do ketë dytyra dhe do ta dorëzojë nga një punim seminari.					
Konsultime						
Mësimdhënësi	Prof. Asoc. dr. Flamur Shala		e-mail	flamur.shala@uni-prizreni.com		
			Tel.	044 509 272		
Asistenti			e-mail			
			Tel.			

Qëllimi studimor i lëndës	Përfitimet e studentit
<p>Mësimi i kësaj lënde ka për qëllim që studentët:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Të dinë për fjalën si njësi leksikore, për zhvillimin historik dhe vlerat e fjalëve; -Të dinë për leksikun e gjuhës shqipe, për shtresën vetjake dhe të huazuar të leksikut; -Të dinë për v eçoritë e leksiko-stilistikore të shqipes satnadarde; -Të dinë për leksikografinë e shqipes dhe ndërtimin e fjalorit; -Të marrin njohuri për normën leksikore, për mënyrat e fjalëformimit; -Të ngrejnjë nivelin e përgjithshëm për kulturën dhe dijen mbi leksikun e gjuhës shqipe. 	<p>-Pikësnyimi kryesor i lëndës është që Studentët:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Do të kuptojnë se se fjalët kanë formën dhe kuptimin e tyre si unitet i formës dhe përmbajtjes. Kuptimi leksikor është përfaqësues dhe shfaqet e shprehet me formën përfaqësuese të fjalëve në fjalor. -Do t'i përvetësojnë dhe do t'i dinë mënyrat e fjalëformimit dhe do t'i dallojnë mirë parashtesat dhe prapashtesat e gjuhës shqipe si dhe mënyrat e tjera të fjalëformimit. -Do të kuptojnë sinonimet, homonimet dhe antonimet. -Do të zbatojnë konceptet dhe njohuritë e fituara nga fusha e leksikologjisë. - Do të aftësohen për punë kërkimore-hulumtuese individuale e grupe. - Do të aftësohen të dallojnë fjalët me origjinë të vjetër, huazimet, neologjizmat dhe fjalët e reja që po hyjnë në gjuhën shqipe.

Metodologjia për realizimin e temave mësimore:

Ligjërata, punime seminari, prezantime, punë kërkimore e hulumtuuese, detyra, ushtrime me shkrim e me gojë, diskutime, debate, konsultime etj.			
Kushtet për realizimin e temës mësimore:			
Klasa, tabela, projektor, kompjuter, shkumës e marker, materiale të fotokopjuara etj.			
Mënyra e vlerësimit të studentit (në%)			
	Vlerësimi në %	Nota përfundimtare	
	Vijueshmëria – 10%		
	Punim seminari 5%		
	Detyra 5%		
	Testi gjysmesemestral 25%		
	Provimi përfundimtar 55%		
		Nota më pak se 50 % -5	
		Nota 6(51-60%), 7(61-70%) 8(71-80%) 9(81-90%) 10 (91-100%)	
Obligimet e studentit:			
Ligjërata		Ushtrime	
Studentët kanë për detyrë të ndjekin rregullisht ligjëratat. Në mënyrë ndërvepruese të marrin pjesë në mbarëvajtjen e procesit mësimor dhe t'i kryejnë të gjitha detyrat që i jep mësimdhënësi.		Brenda orëve të ligjëratave dhe me metoda ndërvepruese do të ketë pjesë të ushtrimeve për qartësi më të madhe që kanë të bëjnë me lëndën e leksikologjisë.	
Ngarkesa e studentit për lëndën			
Aktiviteti	Orë	Ditë/Javë	Gjithsej:
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime	2	15	30
Përgaditja e punimit të seminarit	1	10	10
Konsultime	1	15	15
Analizë gjuhësore - detyra	1	15	15
Parapërgaditja për testin (paraprovimi i parë) gjysmësemestral	1	10	10
Parapërgaditja për testin (provimi) përfundimtar	1	15	15
Vërejtje: 1 ECTS kredi=25 orë angazhim,p.sh nëse lënda i ka 5 ECTS kredi, studenti duhet të ketë angazhim gjatë semestrit 125 orë		Ngarkesa totale:	125

Java	Ligjërata		Ushtrime	
1.	Tema	Orët	Tema	Orët
	Objekti i Leksikologjisë së gjuhës shqipe -I-	2	Lidhja e leksikologjisë me disiplinat e tjera gjuhësore	2
2.	Fjala si njësi leksikore dhe disa fjalë në kufi të fjalës	2	Disa fjalë në kufi të fjalës Shembuj për Nyjat e përparme, nyjat e mbiemrave, të disa emrave, nyjat e	2

			përemrave pronorë, trajtat e së njëjtës fjalë, foljet pësore vetvetore, onomatopetë.	
3.	Detyrat e leksikologjise, lidhjet me disiplinat e tjera të gjuhësisë,	2	Lidhja me fonetikën, gramatikën, dialektalogjinë e stilistikën.	2
4.	Zhvillimi historik dhe vlera e fjalëve	2	Gjallërimi i klasave leksikore Vlera semantike, emocionuese, stilistike, fjalëformuese, sintagmatike, paradigmatiche dhe zëvendësuese e fjalës	2
5.	Leksiku gjuhës shqipe, shtresa vetjake dhe e huazuar e leksikut.	2	Shtresa vetjake e leksikut, shtresa e huazuar, fjalë të burimit grek, latin e roman, të burimit sllav e të burimit turk, italian, freng, anglez; Fjalët sipas përdorimit: shtresa e vjetëruar, fjalët e reja, fjalët profesionale dhe terminologjia, fjalët dialektore.	2
6.	Veçoritë e leksiko-stilistikore të shqipes standarde,	2	Mjetet me vlerë stilistike, ligjërimet në gjuhën shqipe, stilet funksionale të shqipes standarde, stilet funksionale dhe stilistika gjuhësore.	2
7.	Grupet paradigmatiche të fjalëve	2	Fjalët e prejardhura me ndajshesa Fjalët e prejardhuara pa ndajshesa Fjalët e përbëra e të përngjitura Leksiku potencial	2
8.	Testi gjysmësemstral	2	Ushtrime për test gjysmësemstral	2
9.	Grupet (paradigmat) e fjalëve Sinonimet, hiponimet Hironimet, kolokimet	2	Sinonimet e kushtëzuara dhe të pakushtëzuara Hiponimet, Hironimet, kolokimet	2
10.	Homonimet	2	Homonimet e plota, homonimet e pjesshme. Homofomat, homografet, homofonet	2
11.	Antonimet Antonimet e pjesshme dhe të plota Enantiosemia	2	Antonimet e pjesshme dhe të plota Enantiosemia Shkallla e kundërvënies kuptimore	2
12.	Leksikografia e gjuhës shqipe Leksikografia dhe fjalori	2	Fjala si njësi leksiko-gramatikore Struktura kuptimore dhe shpjegimet Ilustrimet në fjalor	2
13.	Fjalorët e gjuhës shqipe Ndërtimi i fjalorit	2	Leksikografia dhe fjalori; ndërtimi i fjalorit; Periudha e parë, periudha e dytë. Fjalori i gjuhës shqipe 1954,	2

			Fjalori i gjuhës së sotme shqipe 1980, Fjalori i shqipes së sotme 1984, Fjalor frazeologjik i gjuhës shqipe 1999, Fjalor i antonimeve të gjuhës shqipe 1999, Fjalor sinonimik i gjuhës shqipe 2002, 2004, Kartoteka e leksikut të shqipes.	
14.	Fjalori drjetshkrimor i gjuhës shqipe	2	Fjalët e përfshira në Fjalorin drejtshkrimor të gjuhës shqipe	2
15.	Fjalorët dygjuhësh	2	Fjalorët: anglisht shqip, frengjisht shqip, gjermanisht shqip, italisht shqip.	2

LITERATURA

Jani Thomai: Leksikologjia e gjuhës shqipe, Tiranë, QTAL, 2020.
 Jani Thomai: Prejardhja kuptimore në gjuhën shqipe, EDFA, Tiranë, 2009.
 Ludmilla Buxheli: Fjalët e përngjitura në gjuhën shqipe, Tiranë, 2009.
 Rrahman Paçarizi: Fjalëformimi ndajshesor i shqipes, Prishtinë, 2020.

VËREJTJE

Vërejtje për studentin:

Studenti me vijueshmëri të rregullt ka mundësi të madhe të mësojë sistematikisht për lëndën e leksikologjisë. Kjo i jep mundësi atij të jetë aktiv dhe të ketë mundësi më të madhe mësimi dhe sintetizimi të çështjeve që kanë të bëjnë me tema të caktuara nga lënda e leksikologjisë.